

Запропонований спосіб відноситься до галузі медицини, а саме до щелепно-лицевої хірургії і може бути використаний при лікуванні хворих з укушеними ранами голови та шиї.

Укушені рани, нанесені тваринами, займають особливе місце в лікуванні випадкових ушкоджень. Це пояснюється характером поранення, обсягом ушкодження тканин, погрозою розвитку ускладнень гнійно-септичного характеру і небезпекою розвитку у постраждалого сказу і правця, що потребує включення в лікувальний комплекс заходів специфічної профілактики. Частота нагноєння укушених ран у процесі лікування складає від 6 до 50% випадків. Callahan M. (1980) відзначає той факт, що при невірному лікуванні укушених ран розвиваються і загальні ускладнення: лімфаденіт, остеомієліт, менінгіт, абсцес мозку, сепсис. Незважаючи на спільність поглядів стосовно характеру і особливостей загоювання ран після укусів тварин, до тепер відсутня загальновізнана концепція їх лікування. (Серебренников И.М., 1992; Страчунский Л.С., 2000).

Найменше вивчене питання про можливість накладання швів при проведенні первинного хірургічного опрацювання ран після укусів тварин. Думки дослідників даної проблеми дуже суперечливі. Saphir D., Carter G. вважають, що первинне відсічення країв укушеної рани припустимо тільки в перші 6-8 годин після травми. При наявності запальних змін в області рани, що в укушених ранах розвиваються дуже швидко, первинна хірургічна обробка протипоказана. Навпроти, Baxter C.R. вважає, що при розвитку інфекції в рані після укусу, що настає через 48 годин після травми, необхідна первинна хірургічна обробка, яка полягає в радикальному висіченні країв укушеної рани. В обох випадках автори рекомендують відкрите ведення ран після проведення хірургічного опрацювання. Аналогічної тактики при лікуванні укушених ран притримувався Гончаров А.І. (1982).

Відсутність систематизації лікувальних заходів зумовлює недосконале лікування даного контингенту хворих, що обумовлює деформації і дефекти тканин голови та шиї, стійкі психосоматичні розлади, та інвалідність.

У зв'язку з цим можна зробити висновок про те, що систематизація й удосконалення лікувальних заходів при наданні допомоги хворим із укушеними ранами щелепно-лицевої ділянки, нанесеними тваринами - актуальна проблема.

Відомий спосіб лікування інфікованих ран (Пат№2128518 А61К39/106. СПОСОБ ЛЕЧЕНИЯ ИНФИЦИРОВАННЫХ РАН/ Анисимова Т.И., Наумов А.В., Попова А.Е., Палагин А.Ю.(Ш). - № 94033866/14; Заявл.1994.09.16; Опубл. 1999.04.10.) Корисна модель відноситься до галузі хірургії може бути використаний при лікуванні гнійних ускладнень після травматичних ушкоджень. Спосіб включає механічну та хірургічну обробку рани, дренажування та промивання, проведення місцевої відновлюючої операції та місцевої медикаментозної терапії. Промивання виконують одноразово водним розчином за схемою даною в інструкції з використання даного препарату 0,25-0,8 /мл протягом 3-5 днів. Місцеву медикаментозну терапію здійснюють шляхом накладання на рану пов'язки з водним розчином піластину тієї ж концентрації на 24-48 годин протягом 5-8 днів.

Відомий спосіб лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї що включає проведення хірургічного опрацювання ран, нанесених тваринами з накладанням первинних або повторних швів під прикриттям антибіотиків (Карлов В.А. (Автореф. дис. к. мед. н., 14.00.24.- М. - 1978. - М. - С 22) і Кузнечихин Е.П. (Клінічна хірургія, 1989. - № 6. - С 31-33.).

Проте відомий спосіб має недостатній ступінь ефективності обумовлений тим, що виконання хірургічного втручання автори ставлять у залежність від термінів, минулих із моменту одержання травми, крім того він не передбачає створення умов для відтоку раневого секрету, який відокремлюється, що є найважливішим заходом при лікуванні інфікованих ран.

Найбільш близьким до запропонованого є спосіб лікування хворих з укушеними ранами щелепно-лицьової ділянки, що включає промивання рани, її ушивання та дренажування, шляхом введення тонких гумових смужок поміж швами на всю глибину рани. Додатково рану промивають розчином димексиду 1:5. (Пат.55144 А61В17/00. СПОСІБ ЛІКУВАННЯ РАН ВІД УКУСІВ ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЬОВОЇ ДІЛЯНКИ/ Харківський державний медичний університет, Куцевляк Валерій Ісаєвич, Любий Віктор Володимирович.-№2002075580; Заявл. 08.07.2002;Опубл. 17.03.2003 Бюл. № 3/2003).

Однак відомий спосіб недостатньо ефективний при лікуванні хворих з укушеними ранами голови та шиї за рахунок того, що він не забезпечує комплексну дію на ключові ланцюги патогенетичних механізмів розвитку раневого процесу і не враховує спільність законів загоєння і лікування ран, та раневої інфекції, промивання укушених ран, під яким розуміють ретельне промивання водою і милом, потім розчином димексиду, знижує ефективність лікування, ускладнює процес загоєння ран , оскільки димексид (Dimethylsulfoxide) протимікробний засіб для зовнішнього використання і максимально проявляє свої протимікробні властивості у складі комплексної терапії, крім того він має низку протипоказань, а саме, він протипоказаний при порушеннях антитоксичної функції печінки та видільної функції нирок, при стенокардії, вираженому атеросклерозі, при вагітності, глаукомі, катаракті, може посилювати не тільки активність, але й токсичність деяких ліків, не бажано його використання одночасно при його призначенні з іншими ліками, він викликає алергічні реакції, контактні дерматити, бронхоспазм; дренажування, з використанням гумових смужок недостатньо ефективно для відтоку раневого екссудату, внаслідок чого загоєння ран протікає у тривалі терміни, нерідко призводить до незадовільних функціональних і косметичних результатів через розвиток грубих деформуючих рубців.

В основу корисної моделі поставлена задача розробити спосіб лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї, шляхом удосконалення відомого способу, на підставі спільності патогенезу раневого процесу і раневої інфекції, законів загоєння і лікування ран, досягти запобігання ускладнень загоєння укушених ран забезпечити підвищення ефективності хірургічного лікування, покращення процесу формування малопомітного рубця та скорочення терміну лікування за рахунок одночасного комплексного впливу на всі чинники, що визначають патогенез раневого процесу і раневої інфекції.

Поставлену задачу вирішують створенням способу лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї, що включає ушивання та дренажування рани, з наступним промиванням, згідно корисної моделі, спочатку виконують первинне хірургічне опрацювання рани або гнійного осередку, після чого проводять дренажування рани перфорованим трубчастим дренажем і тривалий час промивають рану розчинами антисептиків, у післяопераційному періоді призначають активний антибактеріальний дренаж і виконують раннє ушивання рани за допомогою косметичних швів або шкірної пластики, додатково призначають раціональну антибактеріальну

терапію та корекцію порушень загальної реактивності організму.

Запропонований спосіб лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї здійснюють наступним чином.

Хворого з укушеними ранами голови та шиї розміщують в операційній виконують огляд та оцінку нанесеної травми, паралельно виконуючи клініко-діагностичні обстеження: аналіз крові, аналіз сечі, мікробіологічне дослідження, рентгенологічне дослідження.

Потім відповідно до запропонованого способу лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї виконують ретельне хірургічне опрацювання рани або гнійного осередку, проводять дренування рани перфорованим трубчастим дренажем, виконують тривале промивання рани розчинами антисептиків перекису водню (3%), перманганата калію (0,1-0,5%), хлоргексидина (0,02%). У післяопераційному періоді, активний антибактеріальний дренаж, (метронідозол ) закриття рани виконують за допомогою косметичних швів (первинних, первинних відстрочених) додатково призначають раціональну антибактеріальну терапію (азитроміцин) та корекцію порушень загальної реактивності організму (протифлозит).

Приклад. Пацієнт М., 35 років, чоловічої статі. Поступив у відділення щелепно-лицьової хірургії з укушеними ранами області голови та шиї, які були нанесені йому особистою собакою під час прогулки. Після всебічного клініко-діагностичного обстеження пацієнта було розміщено в операційній і проліковано запропонованим способом лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї. Відповідно до запропонованого способу було проведене ретельне хірургічне опрацювання рани, виконано дренування рани перфорованим трубчастим дренажем та тривале промивання рани розчинами антисептиків (перекису водню (3%), перманганата калію (0,1-0,5%), хлоргексидина (0,02%). У післяопераційному періоді призначений активний антибактеріальний дренаж, метронідозол та закриття рани за допомогою швів первинних та шкірної пластики, додатково було призначено раціональну антибактеріальну терапію азитроміцин та корекцію порушень загальної реактивності організму протифлозит. Усі фармацевтичні препарати призначались згідно вказівок фірм-виробників. Загоєння рани пройшло в короткі терміни без ускладнень.

Запропонований спосіб лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї розроблений на підставі спільності законів загоєння і лікування ран, а також досліджень лікування гнійних ран та їх активного хірургічного лікування. Спосіб заснований на одночасному і комплексному впливі на всі чинники, що визначають патогенез раневого процесу і раневої інфекції.

Запропонованим способом лікування хворих з укушеними ранами голови та шиї було проліковано 12 пацієнтів.